

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 31.10.2013
COM(2013) 740 final

2013/0361 (APP)

Predlog

SKLEP SVETA

o Tristranskem socialnem vrhu za rast in zaposlovanje

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

OZADJE

Tristranski socialni vrh za rast in zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: Vrh) je bil ustanovljen s Sklepom Sveta z dne 6. marca 2003 (2003/174/ES), ki je formaliziral prakso neuradnih srečanj na visoki ravni od leta 1997 v okviru evropske strategije zaposlovanja in nato lizbonske strategije. Komisija je sklep iz leta 2003 predlagala, da bi se praksa posvetovanj na visoki ravni med institucijami EU in socialnimi partnerji EU institucionalizirala. Predlog je pomenil ukinitvev nekdanjega Stalnega odbora za zaposlovanje, ki je bil ustanovljen leta 1970 in preoblikovan leta 1999, vendar se je izkazal za neustrezen forum za posvetovanja EU s socialnimi partnerji, zlasti zaradi širitve in takratne možnosti za EU v sestavi 27 držav članic. Prav tako je bilo njegovo področje uporabe preveč ozko, da bi socialnim partnerjem omogočalo sodelovanje v strategiji zaposlovanja EU in integrirani gospodarski in socialni strategiji EU, ki izhajata iz Amsterdamske pogodbe in Evropskega sveta v Lizboni leta 2000. Od leta 2003 je bil Vrh ločen od zasedanj Evropskega sveta in je na splošno izpolnil svoj namen lajšanja izmenjave mnenj na najvišji ravni med Komisijo, predsedstvom Sveta EU in socialnimi partnerji EU o zaposlovanju in socialnih vidikih lizbonske strategije (od leta 2010 in nato strategije Evropa 2020). Do začetka veljavnosti Lizbonske pogodbe sta srečanjem skupaj predsedovala predsedstvo Sveta in predsednik Komisije. Sklep iz leta 2003 je dal vlogo tudi dvema naslednjima predsedstvom.

Komisija je v svojem sporočilu (COM(2013) 690) z dne 2. oktobra 2013 o socialni razsežnosti EMU napovedala, da bo predložila predlog za revizijo sklepa Sveta iz leta 2003.

ZAKAJ JE TREBA SKLEP REVIDIRATI?

Lizbonska pogodba je prinesla znatne institucionalne spremembe, ki upravičujejo revizijo sklepa Sveta iz leta 2003:

- institucionalizirala je Evropski svet in vzpostavila mesto predsednika Evropskega sveta (člen 15 PEU);
- priznala je vlogo Vrha kot dela socialnega dialoga EU (člen 152 PDEU);
- razveljavila je člen 202 Pogodbe ES, ki je bil pravna podlaga za sprejetje sklepa iz leta 2003 (funkcije Sveta so zdaj določene v členu 16 PEU, načela komitologije pa v členih 290 in 291 PDEU).

Po institucionalni spremembi, s katero Lizbonska pogodba vzpostavlja funkcijo predsednika Evropskega sveta, je treba sklep Sveta iz leta 2003 o ustanovitvi Tristranskega socialnega vrha revidirati. Za ohranitev logike Pogodbe in institucionalnega okvira Vrha bi bilo treba vlogo in odgovornosti, ki jih je sklep Sveta iz leta 2003 dodelil rotirajočemu predsedstvu Sveta, prenesti na novo funkcijo predsednika Evropskega sveta.

Poleg tega je treba revidirati splošen okvir politike, nadomestiti lizbonsko strategijo s strategijo Evropa 2020 in določiti, kako Vrh prispeva k splošnemu upravljanju.

2. REZULTATI POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

Formalno posvetovanje s socialnimi partnerji glede na izbrano pravno podlago (glej spodaj) ni potrebno, je pa bilo z medpanožnimi socialni partnerji na ravni EU opravljeno neuradno

posvetovanje o glavnem namenu te revizije. Široko je bila podprta ideja o omejeni/tehnični reviziji za uvedbo tehničnih sprememb, potrebnih zaradi institucionalnih sprememb, ki jih je prinesla Lizbonska pogodba.

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

PRAVNA PODLAGA

Pravna podlaga za sprejetje sklepa Sveta bi moral biti člen 352 PDEU.

INTERINSTITUCIONALNI VIDIKI REVIZIJE

Poseben vidik revizije se nanaša na zastopanost Sveta. V skladu s sedanjim formatom na srečanjih Vrh sodelujejo predsedstvo Sveta EU in dve naslednji predsedstvi.

Od leta 2010 sestanki potekajo na naslednji način:

- uradna povabila podpišejo predsednik Evropskega sveta, predsednik Komisije in predsednik države ali vlade države članice, ki predseduje Svetu EU;
- srečanju sopredsedujeta predsednik Komisije in predsednik Evropskega sveta, ki srečanje odpreta in na koncu predstavita sklepe. Med sestankom enkrat prevzame besedo predsednik države ali vlade predsedujoče države članice;
- predsedstvo Sveta EU in dve naslednji predsedstvi sodelujeta na ravni predsednika države ali vlade ter ministrov za zaposlovanje.

Ob strogi pravni razlagi člena 15 PEU bi bilo mogoče trditi, da bi bila kontinuiteta sodelovanja Sveta lahko zagotovljena zgolj z udeležbo predsednika Evropskega sveta. V tem primeru sodelovanje treh zaporednih predsedstev ne bi bilo več potrebno.

Vendar na podlagi pozitivnih izkušenj s tem formatom srečanj od leta 2010 in soglasja o njih Komisija daje prednost pragmatični rešitvi, ki temelji na obstoječi praksi. To pomeni, da je sodelovanje treh zaporednih predsedstev na ravni predsednikov držav ali vlad in na ravni ministrov za zaposlovanje še vedno upravičeno na podlagi kontinuitete nalog Sveta v okviru odgovornosti rotirajočih predsedstev.

POGOSTOST

Veljaven sklep Sveta določa, da se Vrh sestane vsaj enkrat letno pred spomladanskim zasedanjem Evropskega sveta. V praksi se je Vrh sestajal dvakrat letno, pred spomladanskim in jesenskim zasedanjem Evropskega sveta, pri čemer so od leta 2003 interaktivno sodelovala rotirajoča predsedstva Sveta EU.

Komisija zopet meni, da so se izkušnje s trenutno prakso izkazale za pozitivne ter da potreba po učinkovitem in vidnem posvetovanju na visoki ravni med institucijami EU in socialnimi partnerji EU upravičuje dve srečanji Vrh na leto. Revizija potrjuje prakso izvedbe srečanj Vrh pred spomladanskimi in jesenskimi zasedanji Evropskega sveta.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

n. r.

5. NEOBVEZNI ELEMENTI

ARGUMENTI V PRID OMEJENE/LAHKE REVIZIJE

Komisija v tej fazi ne namerava izkoristiti priložnosti, ki jo nudi ta revizija, za temeljit pregled delovanja Tristranskega socialnega vrha. Vrh je za socialne partnerje vedno pomenil

privilegiran forum za razpravljanje o vprašanjih s področja socialnih zadev in zaposlovanja na najvišji ravni, in sicer pred spomladanskim in jesenskim zasedanjem Evropskega sveta, v prisotnosti predsednikov držav ali vlad ter ministrov za zaposlovanje in socialne zadeve rotirajočih predsedstev. Vrh je tudi priložnost za predstavnike institucij EU, ki na njem sodelujejo, da se seznani z mnenji in predlogi obeh strani socialnega dialoga, kar jim omogoča, da ta mnenja nato prenesejo članom Evropskega sveta.

Komisija podpira predlog, ki sedanji sklep prilagaja institucionalnim spremembam, ki jih je prinesla Lizbonska pogodba, in ki odraža pozitivne rezultate nedavnih praktičnih izkušenj z Vrhom. Za izboljšanje tehnične kakovosti besedila je bilo vnesenih tudi nekaj redakcijskih popravkov. To bo omogočilo hiter postopek revizije.

Predlog

SKLEP SVETA

o Tristranskem socialnem vrhu za rast in zaposlovanje

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 352 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju odobritve Evropskega parlamenta¹,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu s posebnim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Člen 3 PEU določa, da je eden od ciljev Evropske unije razvijati visoko konkurenčno socialno tržno gospodarstvo, usmerjeno v polno zaposlenost in socialni napredek.
- (2) Pri opredeljevanju in izvajanju svojih politik in dejavnosti mora Unija v skladu s členom 9 PDEU upoštevati njihovo socialno razsežnost, še posebej zahteve, povezane s spodbujanjem visoke stopnje zaposlenosti, zagotavljanjem ustrezne socialne zaščite, bojem proti socialni izključenosti in visoko stopnjo izobraževanja in usposabljanja ter varovanjem človekovega zdravja.
- (3) Unija v skladu s členom 152 PDEU priznava in spodbuja vlogo socialnih partnerjev na ravni EU in pospešuje dialog med njimi ob upoštevanju njihove avtonomije.
- (4) Za spodbujanje posvetovanja na visoki ravni s socialnimi partnerji EU o splošni strategiji, ki jo je Evropski svet sprejel na zasedanju v Lizboni 23. in 24. marca 2000, je Unija vzpostavila Tristranski socialni vrh za rast in zaposlovanje, ki je zdaj v členu 152 PDEU priznan kot sestavni del socialnega dialoga na ravni EU.
- (5) Unija in države članice so se zavezale k sodelovanju v okviru celostne strategije, namenjene spodbujanju potenciala EU za rast in delovna mesta v desetletju 2010–2020, tj. strategije Evropa 2020. Njen cilj je okrepitev usklajevanja med nacionalnimi in evropskimi politikami.
- (6) Unija priznava, da je treba izboljšati odgovornost in sodelovanje socialnih partnerjev v strategiji Evropa 2020, kar bi jim omogočilo, da dejavno prispevajo k izvajanju ciljev strategije.
- (7) V Uredbi št. 1175/2011 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik je poudarjeno, da bi morali biti socialni partnerji vključeni v okvir evropskega semestra pri glavnih vprašanjih politike, kadar je to primerno, v skladu z določbami PDEU ter nacionalnimi pravnimi in političnimi ureditvami.

¹ UL C ..., ..., str. ...

- (8) Evropski svet je v svojih sklepih z dne 28. junija 2013 zapisal, da bi bilo treba socialno razsežnost EMU okrepiti, ter v zvezi s tem poudaril ključno vlogo socialnih partnerjev in socialnega dialoga. Komisija je zato v svojem Sporočilu (COM(2013) 690) z dne 2. oktobra 2013 o socialni razsežnosti EMU obravnavala vprašanje spodbujanja socialnega dialoga na nacionalni ravni in na ravni EU ter napovedala predlog za revizijo sklepa Sveta iz leta 2003.
- (9) Tristranski socialni vrh od ustanovitve s sklepom Sveta leta 2003 izpolnjuje svojo ključno vlogo omogočanja posvetovanja na visoki ravni. Pozitivno je vplival na razvoj socialnega dialoga na ravni EU v okviru lizbonske strategije v desetletju 2000–2010 in v okviru sedanje strategije Evropa 2020.
- (10) Naloge Tristranskega socialnega vrha in članstvo v njem bi bilo treba prilagoditi, da se upoštevajo institucionalne spremembe, ki jih je prinesla Lizbonska pogodba, zlasti vzpostavitev funkcije predsednika Evropskega sveta, kakor je določena v členu 15 PEU.
- (11) Ta sklep ne vpliva na organizacijo in delovanje nacionalnih sistemov odnosov med delodajalci in delojemalci in socialnega dialoga –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1 *Naloga*

Naloga Tristranskega vrha za rast in zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: Vrh) je, da v skladu s Pogodbo in upoštevanjem pristojnosti institucij in organov Unije zagotovi stalno posvetovanje med Svetom, Komisijo in socialnimi partnerji. Socialnim partnerjem na evropski ravni bo omogočil, da v okviru svojega socialnega dialoga prispevajo k različnim elementom strategije Unije za rast in delovna mesta. V ta namen se opira na delo in razprave med Svetom, Komisijo in socialnimi partnerji v različnih forumih za posvetovanje o gospodarskih in socialnih zadevah in zaposlovanju.

Člen 2 *Članstvo*

1. Vrh sestavljajo predsednik Evropskega sveta, predsedstvo Sveta EU in dve naslednji predsedstvi, Komisija in socialni partnerji, zastopani na najvišji ravni. Navzoči so tudi ministri iz teh treh predsedstev in komisar, pristojen za zaposlovanje in socialne zadeve. Glede na dnevni red so k sodelovanju lahko vabljeni tudi drugi ministri iz teh treh predsedstev in drugi komisarji.
2. Predstavniki socialnih partnerjev so razdeljeni v dve enako veliki delegaciji, ki vključujeta 10 predstavnikov delavcev in 10 predstavnikov delodajalcev, pri čemer se upošteva potreba po uravnoteženem sodelovanju moških in žensk.
3. Vsako delegacijo sestavljajo predstavniki evropskih medpanožnih organizacij, ki zastopajo splošne interese ali bolj specifične interese nadzornega in vodilnega osebja ter malih in srednjih podjetij na evropski ravni.

Tehnično koordinacijo delegacije delavcev zagotovi Evropska konfederacija sindikatov (ETUC), tehnično koordinacijo delegacije delodajalcev pa Konfederacija evropskih gospodarskih združenj (BUSINESSEUROPE). ETUC in BUSINESSEUROPE zagotovita, da v svojih prispevkih v celoti upoštevata stališča,

ki jih izrazijo specifične in sektorske organizacije, in po potrebi v svoje delegacije vključita predstavnike iz nekaterih od teh organizacij.

Člen 3 **Priprava**

1. Dnevni red za Vrh skupaj določijo Svet, Komisija in medpanožne organizacije delavcev in delodajalcev, ki sodelujejo pri delu Vrha. V ta namen se organizirajo pripravljalni sestanki med službami Sveta, službami Komisije, ETUC in BUSINESSEUROPE.
2. Zadeve na dnevnem redu se obravnavajo na seji Sveta za zaposlovanje, socialno politiko, zdravje in varstvo potrošnikov.
3. Komisija zagotovi sekretariat Vrha. Sekretariat zlasti zagotovi, da se dokumenti razdelijo v primernem času. Za potrebe priprave in organizacije srečanj sekretariat Vrha vzpostavi ustrezne stike z ETUC in BUSINESSEUROPE, ki so odgovorni za koordinacijo svojih delegacij.

Člen 4 **Delovanje**

1. Vrh se sestaja najmanj dvakrat letno. Srečanja potekajo pred spomladanskim in jesenskim zasedanjem Evropskega sveta.
2. Vrhu skupaj predsedujeta predsednik Evropskega sveta in predsednik Komisije.
3. Srečanja Vrha skličeta sopredsednika na lastno pobudo ob posvetovanju s socialnimi partnerji.

Člen 5 **Informacije**

Sopredsednika pripravita povzetek razprav Vrha, da se obvesti ustrezne sestave Sveta in javnost.

Člen 6 **Razveljavitev**

Sklep 2003/174/ES se razveljavi z datumom začetka veljavnosti novega sklepa.

Člen 7

Začetek veljavnosti

Ta sklep začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik